

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

शास्त्रीद्वितीयवर्षम् (फलितज्यौतिषम्) - षष्ठपत्रम्

प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् -विषयः -

अध्येतुः नाम -पञ्जीकरणसंख्या -

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः:	निर्धारिताङ्कः:	प्राप्ताङ्काः:
खण्डः - क	$20 \times 02 = 40$ अङ्काः:	
खण्डः - ख	$05 \times 08 = 40$ अङ्काः:	
खण्डः - ग	$02 \times 10 = 20$ अङ्काः:	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्तरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् -

दिनाङ्कः -

अध्येतुः कृते परामशाः ,

प्रिय अध्येतः ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्।
मूल्याङ्कनस्य आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा
स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु। शुभकामनाः॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनांकः

शास्त्री द्वितीयवर्षम् - षष्ठपत्रम् (फलितज्यौतिषम्)

विषयः – (अ) भुवनदीपकः – 50 अङ्काः। (ब) गोलपरिभाषा: – 50 अङ्काः।

निर्देशः – अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एष समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note – This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः-क

अङ्काः – $20 \times 02 = 40$

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विशितः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. गोलस्य परिभाषा का ?
2. कालवृत्तस्य लक्षणं किम् ?
3. दक्षिणगोलारम्भे कः राशिः विद्यते।
4. किं नाम अहोरात्रवृत्तम् ?
5. ध्रुवस्थानस्य लक्षणं किम् ?
6. ग्रहस्थानं कुत्र भवति ?
7. अक्षांशः कस्मिन् वृत्ते भवति ?
8. निरक्षदेशस्य कः अभिप्रायः ?
9. का नाम पलभा ?
10. दशमलग्नस्य का परिभाषा ?
11. उत्तरायणं कदा भवति ?
12. देशान्तरं पूर्वापरम् अन्तरं भवति अथवा याम्योत्तरम् ?
13. किं नाम पञ्चाङ्गम् ?
14. मङ्गलाचरणं किमर्थं क्रियते।
15. कुम्भलग्नस्य रन्धेशः कः ?
16. गण्डान्तनक्षत्राणि कानि ?
17. ‘दुश्चिक्यं’ कस्य भावस्य संज्ञा ?
18. ग्रहेषु सेवकः ग्रहः कः ?

19. क्षत्रियग्रहौ कौ ?
20. वृश्चककुम्भयोः अधिपग्रहौ कौ ?
21. एकस्य नक्षत्रस्य मानं कियत् ?
22. क्रूरग्रहाः के ?
23. भौमस्य विशेषदृष्टिस्थानानि कानि ?
24. बुधस्य मूलत्रिकोणराशिः कः ?
25. ‘पुण्य’ कस्य भावस्य संज्ञा ?

खण्डः-ख

अङ्कः - 05 × 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. मध्यम-स्फुटभूपरिध्योः अन्तरं किम्? सप्रमाणं वर्णयत।
2. भूपरिधिज्ञानं कथं क्रियते? इति स्पष्टयत।
3. सोदाहरणम् अग्रचाप-क्रान्तिचापयोः परिभाषा लेख्या।
4. उदयास्तादिलग्नानां सश्लोकं व्याख्या कार्या।
5. नवमदशमभावयोः शुभाशुभफलं व्याख्यात।
6. राजयोगेषु पूर्णफललाभः केषु सन्दर्भेषु जायते वर्णयत।
7. प्रायोगिकरूपेण स्वशरीरछायानुरूपम् इष्टकालं साधयत।
8. आकस्मिकलाभयोगः कथं चिन्त्यते सोदाहरणं निरूपणीयम्।

खण्डः-ग

अङ्कः - 02 × 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिंशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. ‘पूर्वापरवृत्तम्’ इति विषयमधिकृत्य निबन्धो लेख्यः।
2. मध्यरेखा-रेखादेश-पृष्ठस्थानानां परिभाषा देया।
3. प्रश्नविचारप्रसङ्गे द्वादशभावानां किं प्रयोजनम्? विशदीकुरुत।
4. ग्रन्थानुसारं ग्रहाणां दृष्टिनिरूपणं कृत्वा विशेषदृष्टिः विचारणीयाः

